

**VILNIAUS KOLEGIJOS  
AGROTECHNOLOGIJŲ FAKULTETAS  
CHEMIJOS KATEDRA**

**DARBDAVIAI APIE CHEMINĖS ANALIZĖS SPECIALISTŲ  
POREIKĮ IR REIKALINGUS GEBĖJIMUS  
TYRIMAS**

Tyrimą atliko:

Irena Čerčikienė, lektorė, chemijos katedros vedėja

Kristina Žilionytė, lektorė, katedros administratorė

Vilnius, 2020 m. sausio mėn.

## TYRIMO METODOLOGIJA

**Tyrimo tikslas:** ištirti darbdavių nuomonę apie SP Cheminė analizė absolventų gebėjimus, jų atitikimą įmonės poreikius ir darbo rinkos reikalavimus. ir specialistų poreikį Vilniaus regiono ir Lietuvos Respublikos įmonių chemijos laboratorijose bei biotechnologijos įmonėse.

**Tyrimo uždaviniai:**

1. Apklausti įmonių, kuriose SP *Cheminė analizė* studentai atlieka praktikas bei yra įdarbinami, darbdavių atstovus ir išsiaiškinti SP pavadinimo tinkamumą;
2. Išsiaiškinti, kokiose pareigose įmonėse dirba Vilniaus kolegijos absolventai chemikai;
3. Patikslinti, ar suteikiamos žinios, gebėjimai vykdyti tyrimus, specialieji, asmeniniai ir socialiniai gebėjimai atitinka fizinių mokslų profesiniams bakalaurams keliamus reikalavimus;
4. Išsiaiškinti įmonėse numatomas reformas ir būsimų specialistų poreikį;
5. Išsiaiškinti chemikų poreikį darbo rinkoje, jų kvalifikacijos tinkamumą ir įvardinti jų parengimo darbinei veiklai trūkumus;
6. Ieškoti efektyvesnių SP Cheminė analizė viešinimo būdų.

**Tyrimo objektas:** specialistų poreikio ir jų profesinio rengimo kokybės vertinimo apklausa.

**Tyrimo imtis:** tikslinė; apklausoje dalyvavo 17 darbdavių atstovų iš 16 įmonių.

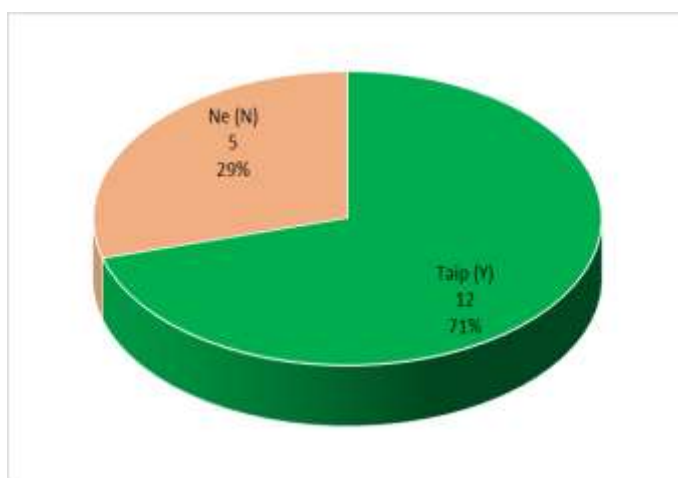
**Tyrimo instrumentas.** Tyrimui atlikti taikytas nestandartizuotas autorinis klausimynas, kuriame pateikta 18 klausimų. Buvo siekiama, kad klausimynas būtų aiškus ir patogus respondentui, nes, esant didesnei klausimyno apimčiai, dažnai neišvengiama paviršutiniškų atsakymų.

**Tyrimo metodas:** apklausa internetu. Klausimynas patalpintas VK apklausų informacinėje sistemoje *LimeSurvey*.

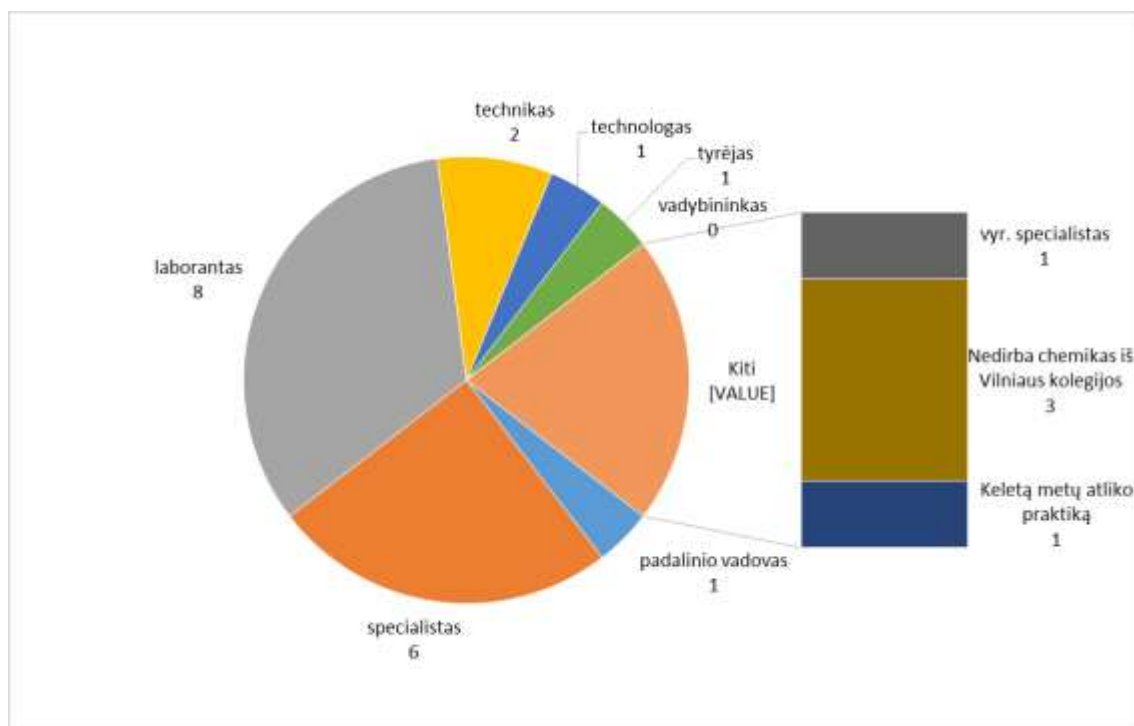
**Tyrimo aplinkybės:** Apklausa vykdyta nuo 2019-10-28 iki 12-06.

**Statistinė tyrimo duomenų analizė:** atlikta taikant *MS Excel* programą. Taikyta aprašomoji statistika: absoliučių ir procentinių dažnių skaičiavimai.

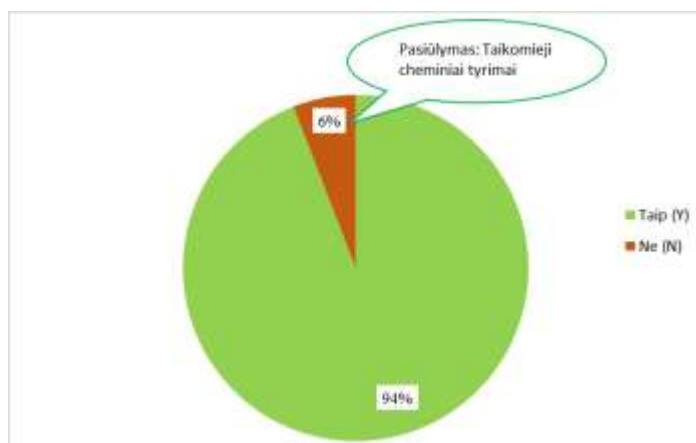
## TYRIMO REZULTATŲ ANALIZĖ:



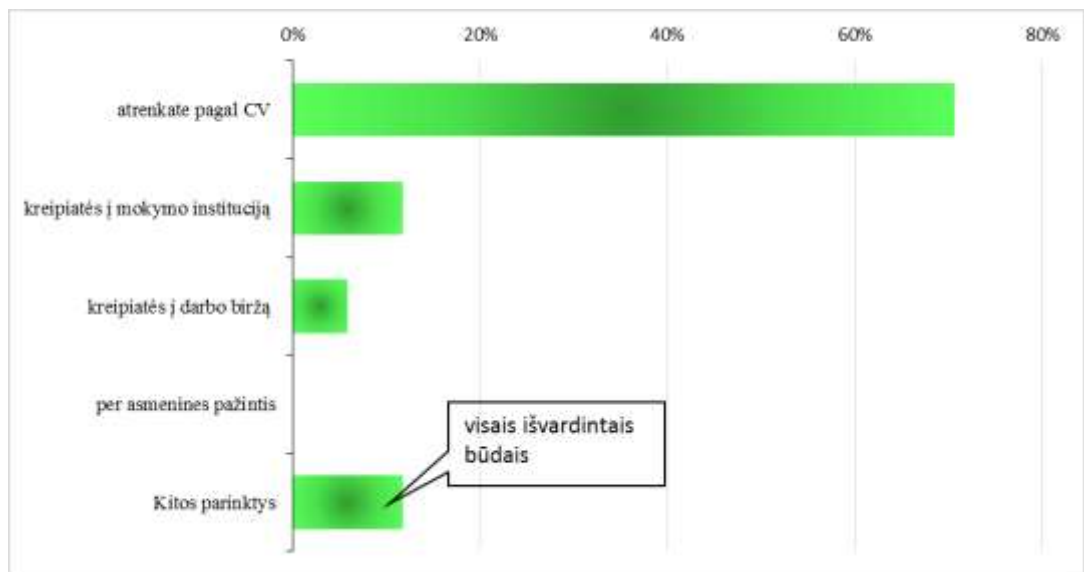
*1 pav. Ar Jūsų įmonėje (skyriuje) dirba Vilniaus kolegijos absolventai chemikai/biochemikai?*



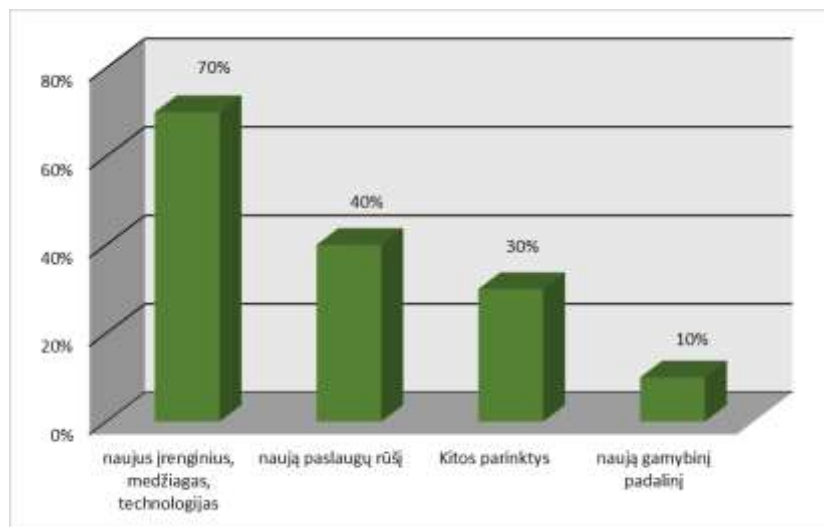
2 pav. Kokias pareigas Jūsų įmonėje užima VK SP Cheminė analizė absolventai?



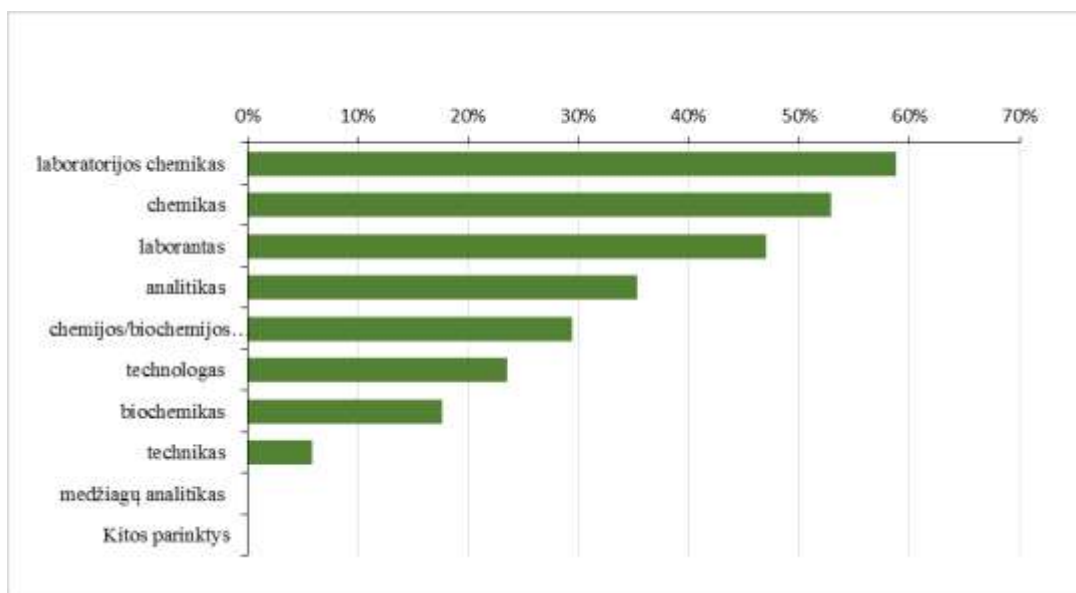
3 pav. Ar studijų programos Cheminė analizė pavadinimas, Jūsų nuomone, yra tinkamas/patrauklus?



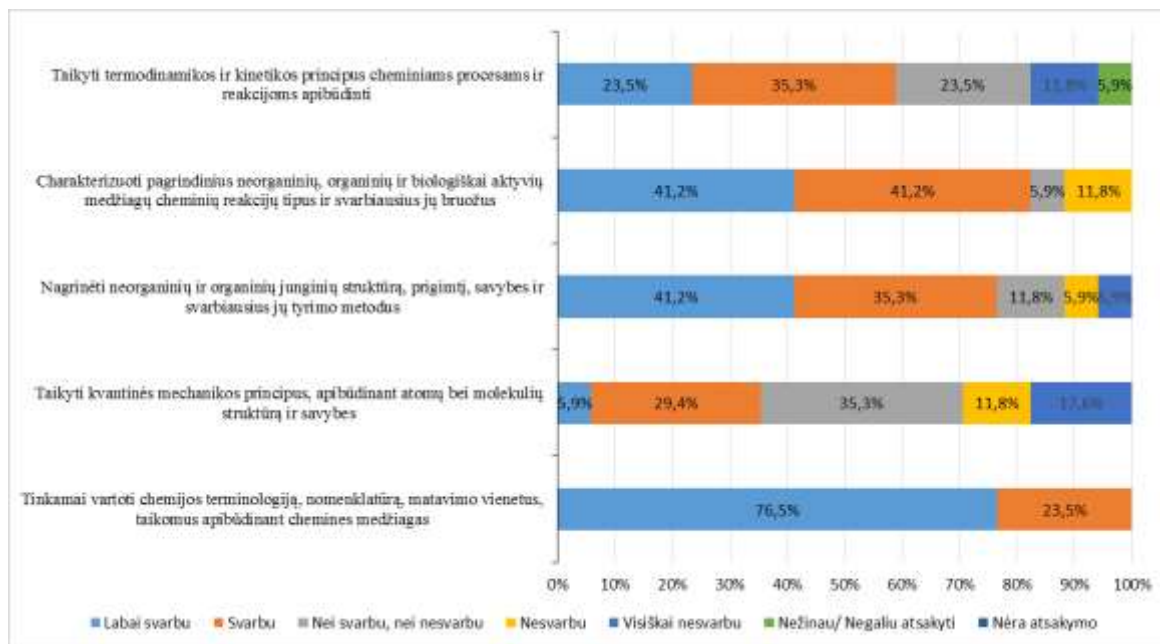
4 pav. Kokių būdu darbo rinkoje surandate reikalingus specialistus chemikus?



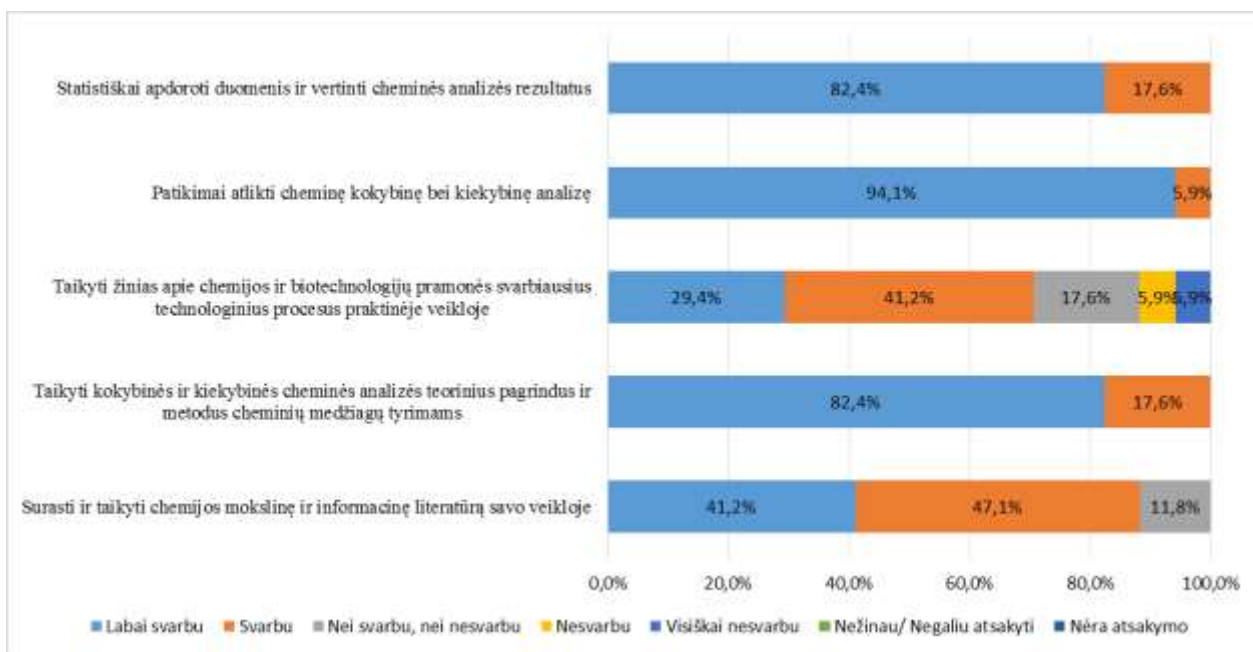
5.1 pav. Su kuo bus susiję įmonėje numatomos reformos?



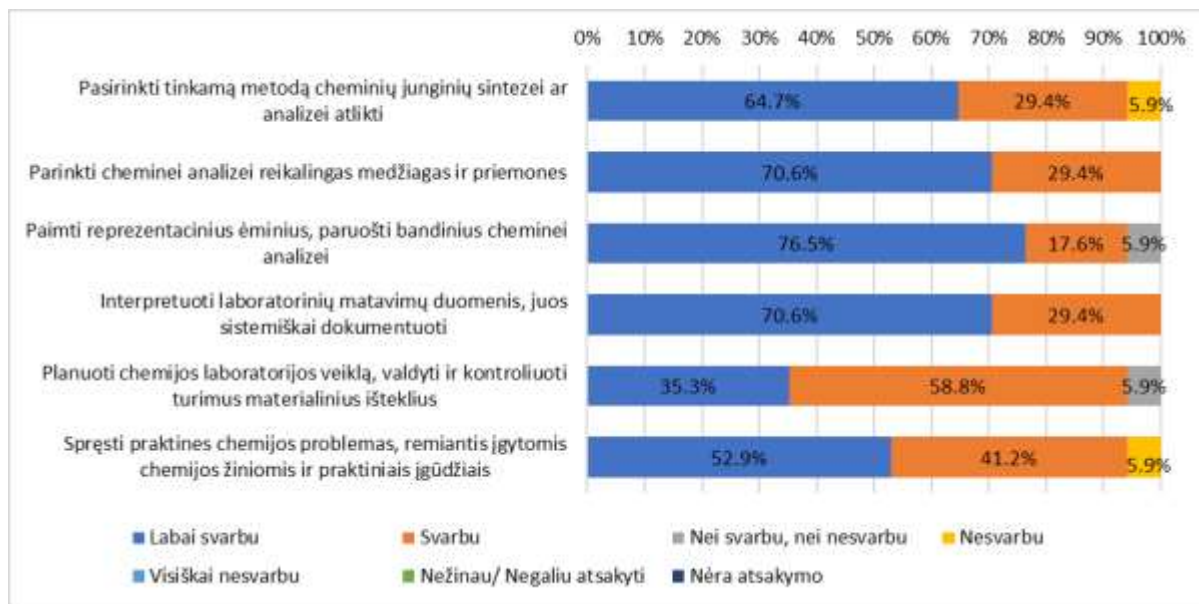
5.2 pav. Kokie laboratorijos darbuotojai ateityje bus reikalingi Jūsų įmonei?



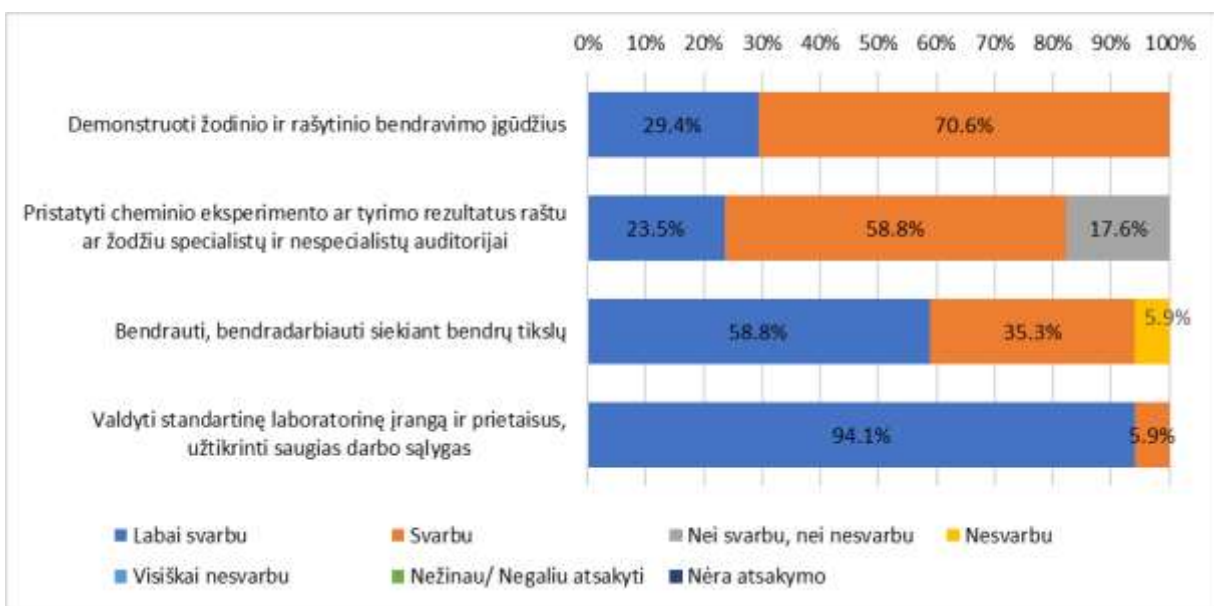
6 pav. Ar cheminės analizės specialistui reikalingos šios žinios ir svarbu gebėti jas taikyti?



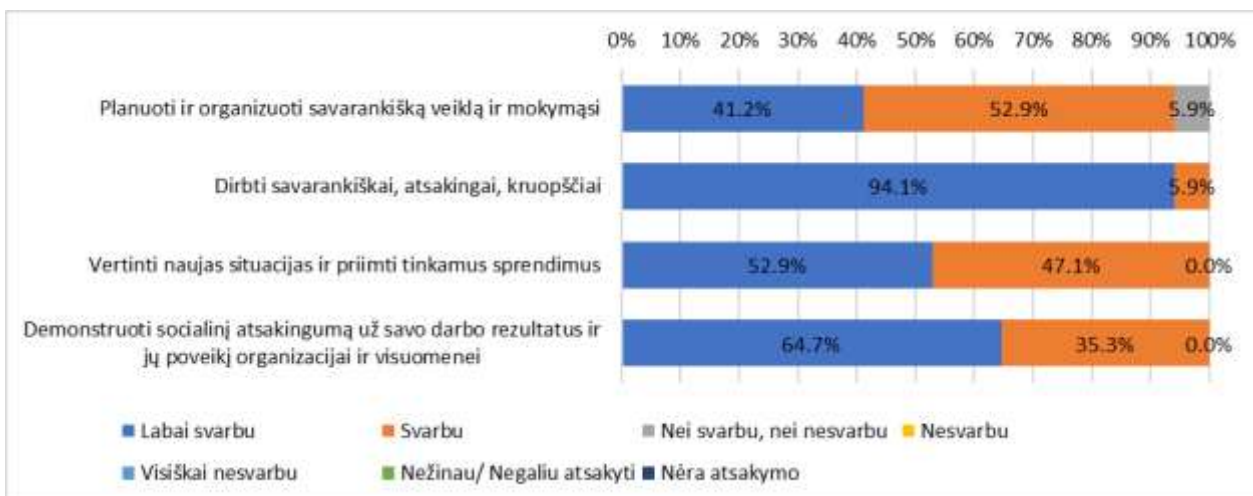
7 pav. Ar cheminės analizės specialistas demonstruoja **gebėjimus vykdyti tyrimus?**



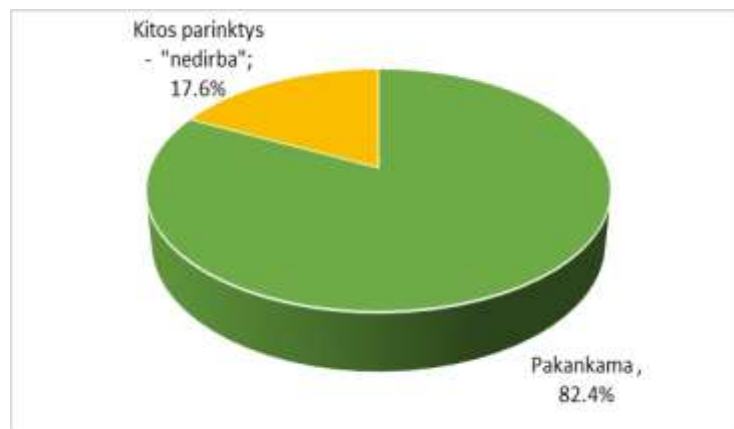
8 pav. Kurie **specialieji gebėjimai** svarbūs cheminės analizės specialistui?



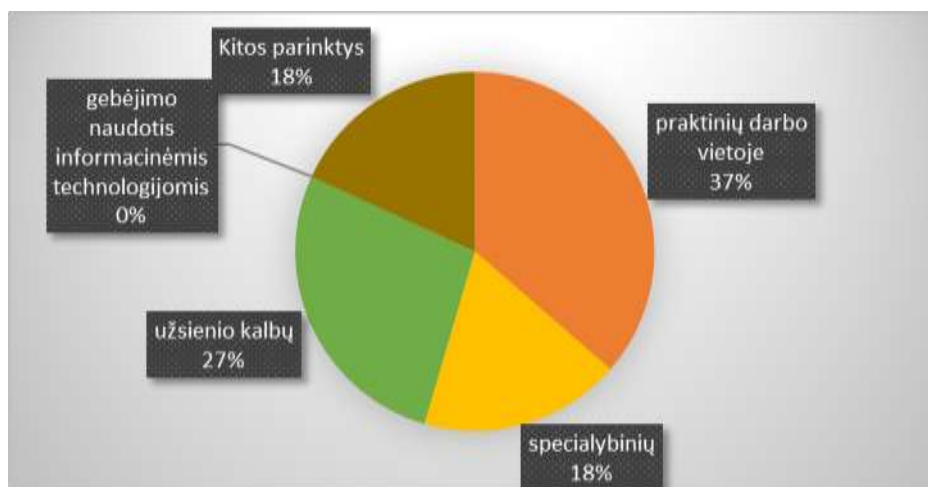
9 pav. Kurie **socialiniai gebėjimai** svarbūs cheminės analizės specialistui?



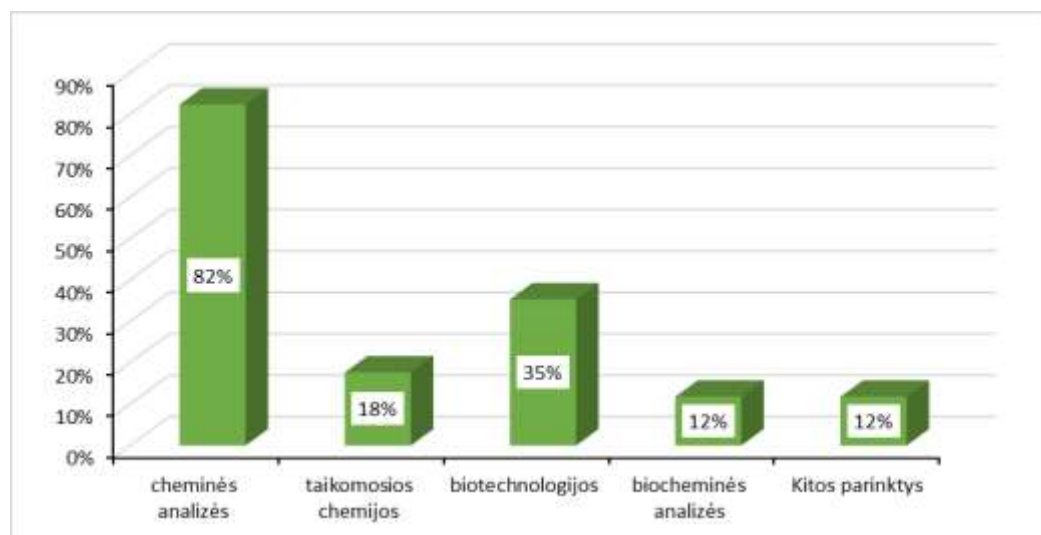
10 pav. Kurie **asmeniniai gebėjimai** svarbūs cheminės analizės specialistui?



11 pav. Ar tenkina įmonės poreikius Vilniaus kolegijos chemikų kvalifikacija?



12 pav. Kokių žinių ir gebėjimų trūksta kolegijos absolventui?



13 pav. Kokių chemijos ar biochemijos specialistų, Jūsų nuomone, rinkoje trūksta?



## IŠVADOS

1. Darbdavių nuomone (94 proc.), SP *Cheminė analizė* pavadinimas yra tinkamas.
2. Vilniaus kolegijos SP *Cheminė analizė* absolventai chemijos laboratorijose ar biotechnologijos įmonėse užima įvairias pareigas; didžioji dalis jų dirba laborantais, specialistais ir technikais, taip pat užima technologo, tyrėjo, padalinio vadovo ar kitas pareigas.
3. Darbdavių atstovai patvirtino/ pritarė, kad suteikiamos žinios, gebėjimai vykdyti tyrimus, specialieji, asmeniniai ir socialiniai gebėjimai atitinka fizinių mokslų profesiniams bakalaurams keliamus reikalavimus.
4. Apklausoje dalyvavusios įmonės planuoja įsigyti naujus įrenginius, medžiagas ir technologijas, įdiegti naują paslaugų rūšį, naują gamybinį padalinį, taip pat numatomos įvairios struktūrinės reformos, kurias vykdant bus kuriamos naujos darbo vietos, numatoma, kad darbo rinkoje bus reikalingi laboratorijos chemikai, chemikai, laborantai, analitikai, chemijos/biochemijos laboratorijos analitikai, taip pat numatomas technologų, biochemikų ir technikų poreikis.
5. SP *Cheminė analizė* rengiami fizinių mokslų profesiniai bakalaurai darbo rinkoje yra reikalingi (100 proc.), specialistų kvalifikacija yra pakankama (82,4 proc.). Pasirengimo darbinei veiklai trūkumais įvardijami praktiniai įgūdžiai darbo vietoje ir užsienio kalbos žinių stoka.
6. Daugelį moksleivių gąsdina žodis chemija, nes asocijuojasi su sunkiu mokslu, taip pat neaiškios ateities perspektyvos, ką reikės veikti baigus SP *Cheminė analizė*, todėl reikėtų daugiau informacijos apie SP viešojoje erdvėje, viešinti įsidarbinimo rezultatus, supažindinti su įsidarbinimo galimybėmis. Studentai turėtų lankytis mokyklose ir dalintis savo patirtimi ir istorijomis, taip pritraukdami stojančiuosius.

## LITERATŪRA

1. Andriuškevičienė, D., Tamulevičius, A. ir Valiukėnas, V. (2005). *Trikalbis aiškinamasis žodynelis. Inžinieriai, technikai ir technologai*. Vilnius: UAB „Lodvila“.
2. Bulajeva, T., Lepaitė D. ir Šileikaitė-Kaishauri, D. (2011) *Studijų programų vadovas*. Metodinė priemonė studijų programų komitetų nariams ir dėstytojams. Vilnius: VU. Prieiga per internetą [https://www.vu.lt/site\\_files/SD/Studentams/02\\_Studiju\\_programu\\_vadovas.pdf](https://www.vu.lt/site_files/SD/Studentams/02_Studiju_programu_vadovas.pdf)
3. Dėl įgytų kompetencijų įvertinimo ir įsivertinimo, vykdant savanorišką veiklą, tvarkos aprašo patvirtinimo. Jaunimo reikalų departamento prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2016 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. 2v-98-(1.4). Prieiga per internetą <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2d32bef073a411e6a0f68fd135e6f40c?jfwid=8qkvwldw2>
4. Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2013 m. kovo 6 d. įsakymas Nr. 4-171. Prieiga per internetą <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.DB6648072D4A>
5. Lietuvos profesijų klasifikatoriaus [LPK]. Prieiga per internetą <http://www.profesijuklasifikatorius.lt/?q=lt/node/13440>
6. Dėl studijų pakopų aprašo patvirtinimo. Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymas Nr. V-1012. Prieiga per internetą <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/775fbb90ac0711e6b844f0f29024f5ac>
7. Europos komisija (2009). *Mokymosi visą gyvenimą Europos kvalifikacijų sąranga [EKS]*. Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras. Prieiga per internetą [https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/broch\\_lt.pdf](https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/broch_lt.pdf)

8. Kasiulis, J. ir Barvydienė, V. (2001). *Vadovavimo psichologija*. Kaunas: Technologija.
9. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas. (2020). Prieiga per internetą <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9A3AD08EA5D0/asr>
10. Lietuvos Respublikos terminų bankas [LRTB]. Prieiga per internetą <http://terminai.vlkk.lt/>
11. Lietuvos standartizacijos departamentas. (1995). *Cheminė analizė. Terminai ir apibrėžimai*. (LST 1386: 1995).
12. Mačionis, Z. (Red.). (2003). *Chemijos terminų aiškinamasis žodynas*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
13. Valiukėnas, V. ir Žilinskas P.J. (2006). Penkiakalbis aiškinamasis metrologijos terminų žodynas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
14. Žodynas. Lt. Terminų žodynas. Prieiga per internetą <https://www.zodynas.lt/terminu-zodynas>